

॥२४॥ २५॥ २६॥ २७॥ २८॥ २९॥ ३०॥ ३१॥ ३२॥ ३३॥ ३४॥ ३५॥ ३६॥ ३७॥ ३८॥ ३९॥ ४०॥ ४१॥ ४२॥ ४३॥ ४४॥ ४५॥ ४६॥ ४७॥ ४८॥ ४९॥ ५०॥ ५१॥ ५२॥ ५३॥ ५४॥ ५५॥ ५६॥ ५७॥ ५८॥ ५९॥ ६०॥ ६१॥ ६२॥ ६३॥ ६४॥ ६५॥ ६६॥ ६७॥ ६८॥ ६९॥ ७०॥ ७१॥ ७२॥ ७३॥ ७४॥ ७५॥ ७६॥ ७७॥ ७८॥ ७९॥ ८०॥ ८१॥ ८२॥ ८३॥ ८४॥ ८५॥ ८६॥ ८७॥ ८८॥ ८९॥ ९०॥ ९१॥ ९२॥ ९३॥ ९४॥ ९५॥ ९६॥ ९७॥ ९८॥ ९९॥ १००॥

एता जात्यस्तवृक्षाणां तेषां रोगे गुणास्त्वित्ते ॥ कीर्तिश्च मानुषे लोके प्रत्येव फलं च भूम् ॥ २४ ॥ लभते नाम लेकि च पितृभिश्च महोयते ॥ देवलोके गतस्थापि नाम न
स्य न नश्यति ॥ २५ ॥ अतीता नागते चोभयितृवंशं च भारत ॥ तारयेद्दृक्षोऽपि त्वं च भारत ॥ २६ ॥ तस्य पुत्रा भवन्त्येते पादपानात्र संशयः ॥ परलोक
गतः स्वर्गलोको भ्रामो तिस्रोऽव्ययान् ॥ २७ ॥ पुष्टौः स्फुरगणान्दृक्षाः फलेऽपि तथापि त्वं ॥ छायाया चानिधिं तात पूजयेति महीरुहः ॥ किं न रोगरक्षा
सिदेव गंधर्व मानवाः ॥ तथा क्रूषिगणाश्चैव संश्रयंति महीरुहान् ॥ २९ ॥ पुष्टिताः फलवंतश्च तर्पयेत्तीरुमानवान् ॥ बृक्षदं पुत्रवद्दृक्षास्तारयंति परत्र
तु ॥ ३० ॥ तस्मात्तडागे सदृक्षारोण्याः श्रेयोर्थिना सदा ॥ पुत्रवत्परिपाल्याश्च पुत्रास्ते धर्मतः स्मृताः ॥ ३१ ॥ तद्वागकुट्टं क्षरोपीदृष्टयज्ञश्च यो द्विजः ॥ एते स्वर्गे
महीयंते ये चान्ये सत्यवादिनः ॥ ३२ ॥ तस्मात्तडागं कुर्वीत आरामोऽश्वे च रोगयेत् ॥ यजेच्च विविधैर्धैः सत्यं च सततं वदेत् ॥ ३३ ॥ इति श्री महाभारते
अनुशासनपर्वणि अनुशासनधर्मे आरामतडागवर्णनं नाम अष्टपंचाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५६ ॥ युधिष्ठिर उवाच यानीमानि बहिर्वेद्यांशानि परि
चक्षते ॥ तेभ्यो विशिष्टं किं दानं मन्ते कुरुपुंगव ॥ १ ॥ कौतूहलं हि परमं तत्र मे विद्यते प्रभो ॥ दातारं दत्तमन्वेति यद्दानं तस्य च क्षमे ॥ २ ॥ श्रीभगवान्
अभयं सर्वभूतेभ्यो व्यसनेन चाप्यनुग्रहः ॥ यच्चाभिलषितं दद्यात्तृषिताया भिया च त्वे ॥ ३ ॥ दत्तं मन्येत यद्दत्तात्तद्दानं प्रेषु स्यते ॥ दत्तं दातारमन्वेति य
द्दानं भरतर्षभ ॥ ४ ॥ हिरण्यदानं गोदानं पृथिवीदानं मेव च ॥ एतां निवैप वित्राणि तारयंति पितृभूतं ॥ ५ ॥ एतां निपुरुषव्याघ्रसाधुभ्यो देहि नित्यदा ॥
दानां निहि नरं पापात्मो क्षयंति न संशयः ॥ ६ ॥ यद्बुद्धिस्तु न मंलोके यच्चास्पदयितुं गृहे ॥ तत्तद्गुणवर्ते देयं तदेवाक्षयमिच्छता ॥ ७ ॥ प्रियाणि लभन्ते नित्यं
प्रियदः प्रियकृन्तथा ॥ प्रियो भवति भूतानां मिह चैव परत्र च ॥ ८ ॥ याचमानमभीमाना दना सक्तमकिंचनं ॥ यो नार्चति यथाशक्ति स तृतां सोऽयुधिष्ठि
र ॥ ९ ॥ अमित्रमपि चेद्दानं चारणे विषणमागतं ॥ व्यसनेनोनुगृह्णाति सर्वे पुरुष सत्तमः ॥ १० ॥

ते व्यसनेनानुग्रहः क्रियते स पुनः काले सति सामर्थ्ये आचर्याथ स्वस्मै अभवे
ददात्यनुग्रहं च करोति एवं परत्रापीत्यर्थः ॥ ३ ॥ यद्दत्तादन्तमन्येत न सिद्धं मदीयं दानमिति मन्यते स आस्तिकः श्रद्धावान् दानफलं लभत इत्यर्थः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ अभीमानात् अतिसमर्थेयमित्यभिमा
ने स्वमनस्यैव कृत्वा याचमानं ॥ ९ ॥ १० ॥